

การศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
*A Study of Child-Centered Learning Activities Enhancing of
secondary school Administrator Saravan District in Lao PDR*

แสงอรุณ ขันอาสา*

E-mail : sengaloun@edbuu.com

ผศ. ดร. ประยูร อิมสวาสดี**

ผศ.ดร. วิมลรัตน์ จตุรานนท์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ปีการศึกษา 2553 จำนวน 135 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และและเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประเภทต่างกัน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Independent sample

ผลการวิจัยพบว่า

การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ตามทัศนะของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก และ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน จำแนกตามประเภทโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ / ผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษา

* นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Abstract

The purpose of this research was to study learning activities enhancing child centered of secondary school administrator saravan district and province lao P D R. The sample group were teachers who teach in secondary school, saravan district, school year/Academic year 2553, there were 135 teachers. The tool used were questionnaires included with 5 levels, 48 questions, statistic is used that Mean (\bar{X}) and standard deviation (SD), by comparing centered learning activities enhancing of secondary school administrator used and Independent samples t – test.

The findings revealed that child centered learning activities enhancing of secondary school administrator saravan district as perceived by teachers was at more level, and comparison on school types, was found that there was statistical significance difference at .05 level.

Keywords: Child-centered learning activities, secondary school administrator

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการดำรงชีวิต เพราะการศึกษาช่วยพัฒนาคนให้มีความเจริญทั้งด้านวัตถุและจิตใจสามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างความเป็นปึกแผ่นให้กับตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศ การที่ประเทศชาติจะพัฒนาไปได้ด้วยดี จำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเป็นเครื่องมือในการพัฒนา กำลังคน (Manpower) และพัฒนาความเป็นคน (Manhood) ให้สามารถอยู่ในสังคมได้จึงมีความสุข (วิชัย ราษฎร์ศิริ, 2542, หน้า 1) ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นองค์ประกอบหลักของการพัฒนาประเทศ ถ้าประเทศใดมีประชากรที่ได้รับการศึกษาอย่างถูกต้อง และทั่วถึงประเทศนั้นก็ประสบความสำเร็จในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และ วัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศต้องอาศัยกำลังคนเป็น ปัจจัยสำคัญ และ กระบวนการในการพัฒนากำลังคนก็คือกระบวนการทางการศึกษานั้นเอง และเมื่ออนาคตของประเทศขึ้นอยู่กับเด็ก และเยาวชนในวันนี้เพราะในโลกยุคใหม่การแข่งขัน ขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถของคนในชาติโดยเฉพาะเศรษฐกิจที่ใช้ความรู้

เป็นฐาน (Knowledge – Based Economy) ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงมีความจำเป็นต้องปฏิรูปการเรียนรู้โดยเร็วที่สุด

กฎหมายการศึกษาของสาธารณรัฐ ประชาธิปไตย ประชาชนลาว มีความสำคัญต่อการ จัด การศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อ พัฒนาการ ทางด้านร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ ให้มีการจัดการศึกษาแก่ปวงชน โดยกำหนดให้มีการ ปฏิรูปการศึกษาในรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งต้อง หลากหลายและเหมาะสมโดยผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ มีบทบาทมากที่สุดในฐานะที่เป็นผู้มีส่วนร่วมรับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษา การที่จะปฏิบัติงาน ในหน้าที่ให้เหมาะสมกับตำแหน่ง ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องงานบริหารโรงเรียนทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของ การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ทักษะคนมนุษย์ให้ ตรงกับหลักการจัดการศึกษาของชาติ ดังนั้นบทบาท หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนนั้นจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้าง ไกลยอมรับความ เปลี่ยนแปลง มีจิตสำนึกที่ต้องปฏิบัติ หน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ เปิดใจที่จะให้บุคคลทุกฝ่าย ร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิธีในการดำเนินงาน

และปฏิรูปการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จ โดย จัดระบบ การติดตาม และ การประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

อย่างไรก็ตามผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญ ต่อการแสดงบทบาทในการจัดการเรียนการสอนค่อนข้างน้อย กล่าวคือ ไม่สนใจที่จะศึกษาค้นคว้า สร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้ขาดความรู้ ความเข้าใจไม่อาจให้การส่งเสริม และสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนได้เต็มที่ ไม่ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครู ไม่สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ หรือ สนับสนุน ทรัพยากรที่ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งไม่ให้ความสำคัญ ก่อให้เกิดความวุ่นวาย ไม่แน่ใจ ในที่สุดก็กลับไปใช้วิธีสอนแบบเดิม ๆ ที่ตนเองคุ้นเคย

ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครูต้องปรับเปลี่ยนวิธีสอนมาเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแต่จากการสนทนาซักถาม และสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน พบว่า ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนบ้างแล้ว แต่ยังมีครูบางส่วนยังคงใช้วิธีสอนแบบดั้งเดิม ซึ่งเป็นวิธีการที่ครูเคยได้รับการสอนมาหรือฝึกฝนมา โดยเป็นวิธีการที่ครูถ่ายทอดความรู้ของตนให้กับลูกศิษย์ การเรียนการสอนจะเน้นความรู้ความจำ และการฝึกฝน ครูคือผู้มีอำนาจในห้องเรียน ความสัมพันธ์ของครู และนักเรียนจะเป็นแบบลักษณะการเชื่องฟัง การให้รางวัล และการลงโทษ ความหวาดกลัว จึงเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอนไม่เน้นกระบวนการให้ผู้เรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์ การแสดงความคิดเห็น และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนขาดคุณลักษณะ อารมณ์อยากเห็นและความสนใจในการเรียนรู้

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการ

สอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ตามทัศนะของครูผู้สอน

2. เพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน จำแนกตามประเภทโรงเรียน

คำถามการวิจัย

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวันอยู่ในระดับใด

2. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประเภทต่างกันแตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานในการวิจัย

การส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ที่อยู่ในโรงเรียนประเภทของโรงเรียนต่างกันแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน โดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ สรุปเป็นตัวแปรตาม 4 ด้าน คือ 1) การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4) การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นครูมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ปีการศึกษา 2553 โดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามตารางของเครสซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, pp.608-609) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 135 คน

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ ประเภทของโรงเรียน คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นและ โรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน 4 ด้าน ดังนี้

2.1 การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.3 การกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.4 การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ ทฤษฎี งานวิจัย ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ บทบาทของผู้บริหารต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2. ผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่มีองค์ประกอบของคำถาม 4 ด้าน คือ 1) การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) การพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การกำกับติดตามผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวคิดของ อรรถัย มูลคำ และรัชช แก้วฉวีชัย (2542) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 48 ข้อ

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ให้ตรวจสอบเสนอแนะปรับปรุงด้านภาษาและวัตถุประสงค์

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขด้านภาษาและเนื้อหา แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรง และความถูกต้องของเนื้อหาตลอดจนความชัดเจน ความเหมาะสมในการใช้ภาษาโดยคำนวณค่าดัชนี IOC (Index of Item Objective Congruence) ตามเกณฑ์ 0.50 ขึ้นไป ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 - 1.00 จึงกำหนดเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลต่อไป

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา และภาษาตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

เสนอต่อประธานและกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มาวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) โดยใช้ ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม พบว่าแบบสอบถามมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.35 - 0.75 ซึ่งเป็นค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้

7. หาค่า สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (Alpha coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach,1990, pp.202 – 204) พบว่า มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวันแขวงสาละวันจำแนกตามประเภทโรงเรียน (ค่าสถิติ t – test แบบ Independent Sample)

การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน	ประเภทโรงเรียน				df	t	p
	มัธยมต้น		มัธยมปลาย				
	n= 45	n=90					
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD			
ด้านการวางแผนการเรียนการสอน	4.05	.38	3.90	.46	133	1.93*	.05
ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน	3.96	.44	3.75	.60	133	2.02*	.04
ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน	3.76	.39	3.65	.66	128.36	1.13	.25
ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน	3.84	.42	3.70	.64	122.04	2.01	.12
รวม	3.90	.34	3.75	.52	122.32	2.01*	.04

*p < .05

จากตาราง ที่ 1 พบว่า การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.05 เมื่อ

8. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเองจำนวน 135 ชุด ได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนครบตามจำนวน 135 ชุด

9. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัย การศึกษาการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวันจำแนกตามโรงเรียน โดยการทดสอบค่าที่ (t – test) แบบ Independent Sample ดังตารางที่ 1

พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการ

กำกับติดตามการเรียนการสอนและด้านการประเมินผล การเรียนการสอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ตามทัศนะของครูผู้สอนโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการส่งเสริมด้านการวางแผนการเรียนการสอนมาก รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมด้านการพัฒนาการเรียนการสอนด้านการส่งเสริมด้านการประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการกำกับติดตามผลการเรียนการสอน

1.1 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการวางแผนการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ การทำแผนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ และ ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่มีเนื้อหา และกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และน้อยสุดได้แก่การวางแผนจัดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชน และสังคมอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ด้านการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก

ได้แก่ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง และส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และน้อยสุดได้แก่การเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมเอาใจใส่แนะนำให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมาได้แก่ การอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และสนับสนุนครูและบุคลากรจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามลำดับ และน้อยสุดได้แก่การจัดหางบประมาณ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายข้อเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูจัดให้มีการประเมินตนเองของนักเรียน รองลงมาได้แก่ การส่งเสริมให้ครูวัด และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูนำผลงานการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ตามลำดับ และน้อยสุดได้แก่การประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 โดยที่โรงเรียนระดับมัธยมต้นมีค่าเฉลี่ยมากกว่าโรงเรียนระดับมัธยมปลาย ยกเว้นด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอนและด้านการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน แขวงสาละวัน สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว พบว่า

1. การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ตามทัศนะของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน มีการวางแผนงาน มีนโยบายเน้นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนได้ลงมือค้นคว้าความรู้และลงมือปฏิบัติจริง และมีการพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า ทดลองฝึกปฏิบัติแลกเปลี่ยนเรียนรู้จนค้นพบสาระสำคัญของบทเรียน ฝึกวิเคราะห์สามารถแสดงออก และมีเหตุผล จึงทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร ซึ่งเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดันให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาตนเอง ทั้งการแสวงหาความรู้ ความเข้าใจ การนำความรู้ไปสู่การดำรงชีวิตได้อย่างดีในสังคม และมีการกำกับติดตามประเมินผลการเรียน

การสอนเอาใจใส่และนำให้ครูเข้าใจโครงสร้างหลักสูตร ส่งเสริมให้ครูได้มีการประเมินตนเอง และประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวัฒน์ เงินจ๋า (2542, หน้า 23 อ้างถึงใน ทิศนา เหมมณี , 2542, หน้า 25) กล่าวว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด คือ หัวใจของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และได้หันมาทบทวนตรวจสอบความคิด ความเชื่อ และการปฏิบัติตนพร้อมทั้งตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ พันธกิจใหม่ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อสนับสนุนสร้างเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามความมุ่งหวังของสังคม ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวันให้ความสำคัญกับการบริหารวิชาการโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนที่จะต้องร่วมกันวางแผนพัฒนา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนการสอนอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างเสริมความรู้ ความเข้าใจ สร้างขวัญ และกำลังใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถร่วมมือกันจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับงานวิจัยของ นกเนตร ธรรมบวร (2542, หน้า 63) ที่ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง และพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญต่อการปฏิรูปการเรียนรู้เป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีความมุ่งมั่นเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนการสอน จึงจะทำให้การเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประสบความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัช แก้วมณีชัย (2542, หน้า 101) ที่ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินโครงการปฏิรูป

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด นครพนม พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีบทบาทในการวางแผนสนับสนุนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจะต้องจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนการสอนจะต้องส่งเสริม และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ทุกชนิดอย่างเพียงพอ จะต้องให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด จะต้องสร้างวินัยให้กับนักเรียน จะต้องใช้การประเมินผลตามสภาพจริง และส่งเสริมประชาธิปไตยจึงจะทำให้การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางประสบผลสำเร็จ

1.1 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการวางแผนการเรียนการสอน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เมืองสาละวัน ได้ กำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จ จัดทำแผนส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการแก้ปัญหาต่างๆ และส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการสอนที่มีเนื้อหาและกิจกรรมที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) ที่ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ด้านการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการวางแผนถือเป็นหน้าที่ทางการบริหารที่มีความสำคัญที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกันในการวางแผนการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จัดทำแผนการสอน และร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง รวมทั้งต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกันกับบิดามารดา ผู้ปกครองบุคคล

ในชุมชน ผู้เรียนและกับกลุ่มสาระอื่นๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งในการปฏิบัติให้บรรลุผลดังกล่าวทุกคนที่เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรการวัด และประเมินผลการศึกษา และการจัดทำแผนการสอนเป็นอย่างดี และมีค่าต่ำสุดได้แก่การวางแผนจัดการเรียนรู้อิงของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนไม่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้อิงของหลักสูตรท้องถิ่น

1.2 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริง ผู้บริหารสถานศึกษายังสนับสนุนการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยวิธีการต่างๆ เช่น อบรม สัมมนา ศึกษาคุณงานเป็นต้นให้บุคลากรเพิ่มความสามารถในการพัฒนาตนเองให้เชี่ยวชาญมากยิ่งขึ้น และเรียนรู้ที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ครั้งที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ได้กำหนดให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเอง ผู้มีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาบุคลากร และตนเองให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ การฝึกฝนอบรมตนด้วยการเรียนรู้อยู่เสมอ ซึ่งองค์การที่จะประสบความสำเร็จนั้น บุคลากรขององค์การต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนใฝ่รู้อยู่ตลอดเวลา การเรียนรู้ต้องทำทุกวันตลอดเวลาและตลอดชีวิต ทั้งหน่วยงาน

ภายนอกก็มีการอบรมให้ความรู้โดยผ่านสื่อต่างๆ มีการติดตามผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่ายทั้งทางรัฐบาลและเอกชนให้สนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.3 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการกำกับ ติดตามการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ผู้บริหาร เอาใจใส่แนะนำให้ครูเข้าใจจุดมุ่งหมายโครงสร้างของหลักสูตรการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่ และสนับสนุนครู และบุคลากรจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนทุกแห่งต่างให้ความช่วยเหลือ แนะนำ เสนอแนะคอยเอาใจใส่ให้กำลังใจ เพื่อให้ครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้เรียนรู้และค้นพบองค์ความรู้ตนเอง ได้ปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อม ได้เรียนรู้กระบวนการต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และรู้จักการประยุกต์ความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งสอดคล้องกับ ทิศนา แจมมณี (2542, หน้า 14 – 15) ที่กล่าวว่า เมื่อผู้บริหารโรงเรียนนิเทศครูและบุคลากรให้รู้และเข้าใจ มีกำลังใจ สะดวกในการจัดทำหลักสูตรและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแล้ว ต้องกำกับดูแลตรวจสอบ สังเกตการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรได้ปฏิบัติตามที่ได้นิเทศไปหรือไม่ มีประสิทธิภาพหรือ รวมทั้งให้กำลังใจช่วยเหลืออย่างจริงจัง และมีค่าต่ำสุด ได้แก่ การจัดหางบประมาณ สนับสนุนการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนยังไม่ให้ความสำคัญในการจัดหางบประมาณสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน จึงทำให้การปฏิบัติงานของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องไม่

สามารถใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 การส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน ด้านการประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดให้มีการประเมินตนเองของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้วิธีที่หลากหลาย และส่งเสริมให้ครูนำผลงานการประเมินทุกครั้งมาปรับปรุงการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2542, หน้า 25) ที่กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงสามารถประเมินได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจงาน การทดสอบ จากการรายงานตนเองของครู และนักเรียน จากแฟ้มสะสมผลงาน แบบบันทึกย่อย แบบบันทึกแสดงความรู้สึก แบบบันทึกของครู นักเรียน เพื่อน ผู้ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แฟ้มสะสมผลงานถือเป็นแหล่งข้อมูลหรือหลักฐานที่แสดงความสามารถ ความสำเร็จ ความก้าวหน้า ความภาคภูมิใจที่ครูและนักเรียนนำมารวบรวมไว้อย่างเป็นระบบ ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการแสวงหา การจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ บรรยากาศและสภาพแวดล้อม รวมทั้งครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องด้วยวิธีต่างๆ แล้วสรุปเพื่อตัดสินใจ ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ผลการเปรียบเทียบการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเมืองสาละวัน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการวางแผนการเรียนการสอนและด้านการพัฒนาการเรียน

การสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยที่โรงเรียนระดับมัธยมต้นมีค่าเฉลี่ยมากกว่าโรงเรียนระดับมัธยมปลาย ยกเว้นด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่าไม่แตกต่างกัน

ด้านการวางแผนการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยมีคะแนนเฉลี่ยของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้านการวางแผนการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสูงกว่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมตอนต้นมีการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จ และส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติ ตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ เป็นสาเหตุให้ครูสอนมัธยมตอนต้นมีการพัฒนาตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมากกว่าโรงเรียนมัธยมตอนปลาย

ด้านการกำกับการติดตามการเรียนการสอน และด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมต้น และมัธยมปลายก็มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในทิศทางเดียวกันเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพฉะนั้นไม่ว่าโรงเรียนมัธยมต้นหรือโรงเรียนมัธยมปลาย ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับทุกคนต่างก็มีความเข้าใจต่อการติดตามการเรียนการสอนและการประเมินผลการเรียนการสอนในกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมาน แก้วคำไสย์ (2545, หน้า 143) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ในโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่าง

กัน มีปัญหา การปฏิบัติตามบทบาท โดยรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จันท์เพ็ญหมั่นการ (2539, หน้า 78) ที่ได้ทำการศึกษาด้านการใช้กระบวนการวางแผน กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดต่างกันมีปัญหาค่าการใช้กระบวนการวางแผน กระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศภายในโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษามีความตื่นตัวและกระตือรือร้น ในการกำหนดมาตรการผลักดันให้แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมการเรียนการสอนบรรลุความสำเร็จ และส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ และพัฒนาตนเองตอบสนองต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามแนวทางการศึกษาแห่งชาติ และการจัดการศึกษาไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั่วทั้งประเทศ ด้วยการพัฒนาการบริหารงานกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาส่งเสริมครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการวางแผนการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนจัดการเรียนรู้ออกของหลักสูตรท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคม ควรร่วมมือกับคณะครูกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรให้มีความหลากหลาย และควรจัดทำแผนงาน/โครงการปรับปรุงบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน

2. ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน

ผู้บริหารโรงเรียนควรเข้าร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ควรร่วมกับครูจัดทำหลักสูตรที่หลากหลายตอบสนองความถนัด และความต้องการผู้เรียน และควรประชุมชี้แจงให้ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ด้านการกำกับติดตามการเรียนการสอน

ผู้บริหารควรจัดหางบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานของครู และบุคลากร ควรกระตุ้นหรือรื้อฟื้นในการให้ความช่วยเหลือครูในการจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น และควรเอาใจใส่จัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอน

4. ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ผู้บริหารควรประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้แฟ้มสะสมผลงานของครู ควรประเมินผลการปรับปรุงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโดยการสัมภาษณ์ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และควรประเมินผลความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนด้วยการใช้แบบสอบถาม

5. โรงเรียนมัธยมตอนปลายควรจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ หมั่นการ. (2539). *ปัญหาการใช้กระบวนกรวางแผน กระบวนการเรียนการสอนและ กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 12 งานนพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต,สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,บัณฑิตวิทยาลัย,มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ทิสนา เขมมณี (2542) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ *วารสารวิชาการ 2 (5), 14 - 15*
- ชวัช แก้วมณีชัย (2542) *การประเมินโครงการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครพนม* งานนพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- นภเนตร ธรรมบวร (2542) *การพัฒนารูปแบบการจัดการจัดกระบวนกรเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนา คุณภาพวิชาการ*
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. (2542). *หลักสูตรและการเรียนประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมาน แก้วคำไสย์ .(2545).*บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลางในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรัตนวิโรฒประสานมิตร.*
- สุวิทย์ มูลคำ. (2542). *แฟ้มสะสมงาน portfolio (พิมพ์ครั้งที่10)* กรุงเทพฯ: ที.พี.พรินท์
- อรรถัย มูลคำ (2542) *การบูรณา การหลักสูตรและการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (พิมพ์ครั้งที่ 3)* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์

Krejcic, J.,& Morgan, C.(1970). *The human predicament: Its changing image: A study in comparative Religion and history*. New York: St. Martin's Press.